

**Opiskelija tuntee
työmarkkinajärjestelmän
tärkeät periaatteet**

Työelämässä toimiminen

Suomalainen työmarkkinajärjestelmä

- Työmarkkinat =
 - työnantajat antavat työtä
 - työnhakijat hakevat ja saavat työtä
- Työmarkkinajärjestelmä = työntekijöiden ammattiliitot ja työnantajien liitot sopivat työntekijöiden työehdoista
- Suomalainen työmarkkinajärjestelmä = työnantajajärjestöt, palkansaajajärjestöt ja Suomen hallitus.
- Työnantajajärjestöt edustavat työnantajia.
- Palkansaajajärjestöt edustavat palkansaajia eli työntekijöitä.

Työehtosopimus

- Työnantajajärjestöt ja palkansaajajärjestöt neuvottelevat ja sopivat yhdessä työntekijöiden työehdoista.
- Tämän sopimuksen nimi on **työehtosopimus**.
- Työehtosopimusta kutsutaan usein nimellä TES tai TESSI.

Eri työehtosopimuksia

- Eri ammattialoilla on erilaiset työehtosopimukset.
- Työehtosopimuksessa sovitaan esimerkiksi
 - palkka
 - työaika
 - lomat.

Suomen hallitus osallistuu

- Suomen hallitus, työantajajärjestöt ja palkansaajajärjestöt valmistelevat yhdessä esimerkiksi lakeja.
- Lait liittyviä työlainsäädäntöön.
- Työlainsäädäntö = työhön liittyvät lait.

2. Tehtävät

Tehtävä 1

1. Mitä työnantajajärjestöt ja palkansaajajärjestöt tekevät yhdessä?
- A) Neuvottelevat työajoista
 - B) Sopivat työehdoista
 - C) Järjestävät työpaikkakoulutuksia
 - D) Kehittävät työturvallisuutta

Tehtävä 2

2. Mikä on työehtosopimuksen lyhenne?

- A) TES
- B) TESSI
- C) TEHO
- D) TYÖSOP

Tehtävä 3

3. Mitä työehtosopimuksessa sovitaan?

- A) Työpaikan sijainti
- B) Työntekijöiden nimet
- C) Työehdot
- D) Työntekijöiden ikä

Tehtävä 4

4. Kuka tai ketkä allekirjoittavat työehtosopimuksen?

- A) Työntekijät
- B) Työnantaja
- C) Työnantajajärjestöt ja palkansaajajärjestöt
- D) Asiakkaat

Tehtävä 5

5. Miksi työehtosopimus yleensä laaditaan?

- A) Se turvaa työntekijöiden oikeudet.
- B) Se määrittelee työnantajan velvollisuudet.
- C) Se säätelee työsuhteen ehtoja.
- D) Se edistää yrityksen myyntiä.

Tehtävä 6

- Selvitä, ketkä ovat omalla alallasi työehtosopimuksen osapuolia.
 - Miksi työehtosopimus on tärkeä?
 - Mihin ammattiliittoon suurin osa sinun alasi työntekijöistä kuuluvat?
 - Mitkä ovat oman alasi ammattiliittoa?
 - Kerro, miksi on ammattiliittoa?
 - Selvitä, mihin asioihin työmarkkinajärjestöt (työnantajien liitot ja ammattiliitot) ovat viime aikoina puuttuneet?
-
- Kirjoita vastaus.
 - Käytä lähteenä esimerkiksi uutisia.
 - Muista merkitä lähteet: mitä uutista tai uutisia käytit?
 - Kirjoita uutisen kirjoittaja, uutisen päivämäärä, uutisen nimi ja lehden nimi tai nettiosoite.

Tehtävä 7

- Kirjoita vastaus aiheesta *Työelämätaidot ja osaaminen*.
- Käytä apuna kysymyksiä:
 - Millaisia työelämätaitoja nykyään tarvitaan?
 - Millaista työelämän osaamista tulevassa työssäsi tarvitaan?
 - Kerro omia kokemuksia, jos olet ollut työssä.
 - Millaista ammatillista osaamista tarvitaan juuri sinun alallasi?
 - Miten muutokset vaikuttavat oman alasi työmarkkinoihin, esimerkiksi
 - digitalisaatio
 - lait
 - yhteiskunnalliset muutokset?
 - Miten esimerkiksi muutokset näkyvät työmarkkinoilla, esimerkiksi
 - varhaiskasvatuslaki
 - nuorisolaki
 - laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä?
 - Miten yhteiskunnalliset muutokset näkyvät sinun työmarkkinatilanteessasi (esim. työttömyys, hintatason yleinen nousu jne.)?

3. Lähteet

Selkokeskus. Työelämäsanaa selkokielellä.

<https://selkokeskus.fi/selkojulkaisut/tyoelamasanastoa-selkokielella/>. Viitattu 29.5.2024.

Suomen työlainsäädäntö ja työelämän suhteet. Työ ja elinkeinoministeriö.

<https://tem.fi/documents/1410877/2918774/Suomen+ty%C3%B6lains%C3%A4%C3%A4nt%C3%B6+ja+ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4n+suhteet/66681b2a-b817-4f79-8482-9f26091f7602/Suomen+ty%C3%B6lains%C3%A4%C3%A4nt%C3%B6+ja+ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4n+suhteet.pdf>. viitattu 29.5.2024.

VIERKO

Vieraskielisen opetuksen kehittäminen

Kotimaisten kielten opetuksen
tarjonnan ja laadun kehittäminen
ammattillisessa koulutuksessa

2024

Lisätietoa:

<https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko/>

